

ज्योतिर्मय

Online Journal of Literature....

साहित्याचे विद्यापीठ

□ पुणे □ वर्ष २ रे □ अंक ४४ वा □ भारतीय सौर दिनांक ०३ .चैत्र शके १९४८, मंगळवार दि.२४ मार्च २०२६ □ पाने ४ □ मूल्य : निशुल्क (खासगी वितरणासाठी)

विशेष लेख...

परत चुली पेटल्या..

– प्रा डॉ सुधीर अग्रवाल
ज्योतिर्मय साहित्य

इराण आणि इस्त्राईल मधील संघर्षामुळे निर्माण झालेली गॅसची टंचाई अद्याप संपलेली नसून परिस्थिती चिंताजनक असल्याने ग्रामीण भागासह शहरी भागात जनता आता पारंपारिक चुलीकडे वळत आहेत. होमवर्ज सा होणारी गॅस वाहतूक विस्कळीत झाल्याने पुरवठा साखळीवर मोठा ताण आला आहे गेल्या वीस दिवसांपासून सुरू असलेल्या या युद्धामुळे गॅस घेऊन येणाऱ्या जहाजांच्या संख्येत मोठी घट झाली आहे. सरकारच्या म्हणण्यानुसार सध्या घरगुती ग्राहकांना शंभर टक्के पुरवठा करण्याचा प्रयत्न सुरू आहे परंतु ग्रामीण भागातील लोकांना मात्र नियमित पुरवठा होत नसल्याने या भागातील लोक व शहरी भागातील हॉटेल व्यवसायिकआता परत पारंपारिक चुलीकडे वळत आहे.

राज्यात जवळपास सर्वच शहरांत स्वयंपाकाच्या गॅसचा प्रचंड तुटवडा निर्माण झाला आहे. यामुळे गॅस एजन्सीपुढे नागरिकांच्या लांबलचक रांगा लागल्या आहेत. त्यातच सरकारने व्यावसायिक गॅस पुरवठ्यावर निर्बंध घातल्यामुळे हॉटेल व्यावसायिकही अडचणीत सापडलेत. पण त्यांनी या ही बिकट परिस्थितीत चूल पेटवून आपला व्यवसाय पुढे चालवण्याचा प्रयत्न सुरू केला आहे.

राज्यातील मुंबई, पुणे, नागपूर, नाशिक, ठाणे, छत्रपती संभाजीनगर, सोलापूर, कोल्हापूर आदी प्रमुख शहरांसह अनेक जिल्ह्यांमध्ये गॅस पुरवठा विस्कळीत झाल्याच्या तक्रारी येत आहेत. अनेक ग्राहकांनी ऑनलाइन व फोनद्वारे सिलिंडर बुकिंग केलेत. पण त्यांना वेळेवर डिलिव्हरी होत नसल्याचे चित्र आहे. यामुळे गॅस एजन्सीसमोर दिसणारे दृश्य गेल्या काही दिवसांत अधिकच गंभीर झाले आहे. अनेक ठिकाणी नागरिक सकाळी एजन्सी उघडण्यापूर्वीच रांगेत उभे राहत आहेत. याचा महिलांपासून ज्येष्ठ नागरिकांपर्यंत सर्वांनाच त्रास सहन करावा लागत आहे.

दुसरीकडे, सरकारने व्यावसायिक गॅस पुरवठा बंद केल्यामुळे हॉटेल, रेस्टॉरंट, ढाबे व लहान खाद्यव्यवसायिक मोठ्या अडचणीत सापडले आहेत. अनेक हॉटेल व्यावसायिकांकडे दोन-तीन दिवसांचा गॅसचा साठा होता. पण आता तो संपला आहे. त्यामुळे त्यांच्यासाठी हॉटेलस चालवणे अवघड झाले आहे. परिणामी, काही हॉटेलसनी चुली पेटवून तात्पुरत्या स्वरूपात पर्यायी व्यवस्था सुरू केली आहे. अनेक हॉटेलसमध्ये लाकडी चुली पेटवून स्वयंपाक केला जात आहे. तर काही हॉटेलसमध्ये कोळशाच्या शेगड्यांचा वापर केला जात आहे.

विशेष वाढत्या महागाईमुळे एलपीजी सिलिंडरचे दर आवाक्याबाहेर गेल्याने आणि गॅस पुरवठा विस्कळीत झाल्यामुळे ग्रामीण भागातील नागरिक पुन्हा पारंपरिक चुलीकडे वळले आहेत. सिलिंडर रिफिलिंगचे ४५ दिवसांचे नियम आणि ग्रामीण भागात गॅस एजन्सीची टंचाई यामुळे अनेक कुटुंबांनी चुलीवर स्वयंपाक करणे पसंत करत आहे.

गॅसचे गगनाला भिडलेले दर भिडले असून सिलिंडर भरून घेण्याचा खर्च परवडत नसल्यामुळे अनेकजण लाकूड, शेणाच्या गोवऱ्या वापरून चुलीवर स्वयंपाक करत आहेत.ग्रामीण भागात गॅस एजन्सीकडून पुरवठा विस्कळीत झाला आहे. गॅस बुकिंग केल्यानंतर तो मिळण्यासाठी ४५ दिवसांचा कालावधी लागत असल्याने लोक पुन्हा चुलीकडे वळले आहेत. छोट्या व्यवसायांसाठी आणि घरगुती वापरासाठी गॅस टंचाईमुळे पर्यायी सोय म्हणून ग्रामीण भागात पुन्हा चुली पेटल्या आहेत. ग्रामीण भागात लाकूड, पालापाचोळा आणि शेणाच्या गोवऱ्या सहज उपलब्ध असल्याने हा पर्याय अधिक सोयीचा वाटत आहे.

या बदलामुळे ग्रामीणभागातील अनेक कुटुंबांना पुन्हा एकदा धुराचा सामना करावा लागत असून, स्वयंपाकासाठी जादा वेळ लागत आहे.

ही परिस्थिती सध्या महाराष्ट्रातील अनेक जिल्ह्यांमध्ये दिसून येत आहे, जिथे गॅस सिलिंडरची प्रतीक्षा लांबल्यामुळे लोकांना या समस्येचा सामना करावा लागत आहे.

चुलीचा धूर मानवी आरोग्य आणि पर्यावरण या दोन्हीसाठी अत्यंत घातक आहे. या धुरामुळे फुफ्फुसांचे आजार, डोळ्यांचे विकार आणि हृदयविकार होतात, तर लाकूड जाळल्यामुळे जंगलतोड होऊन हवामान बदलास हातभार लागतो. यावर उपाय म्हणून निर्धूर चूल, बायोगॅस आणि सौर ऊर्जा यांसारखे पर्यावरणपूरक पर्याय वापरणे गरजेचे आहे, जे प्रदूषण कमी करून आरोग्य सुधरवण्यास मदत करतात.

इराण-इस्त्रायल संघर्षामुळे निर्माण झालेल्या गॅसचा तुटवडा आणि वाढती महागाई पाहता घरगुती व औद्योगिक वापरासाठी पर्यायी इंधनाचा विचार करणे अत्यावश्यक झाले आहे. गॅस सिलिंडर मिळण्यात होणारा विलंब व वाढत्या किंमती टाळण्यासाठी, इलेक्ट्रिक इंडक्शन, सौर चुली, बायो-गॅस आणि बायोगॅस यांसारख्या स्वस्त आणि शाश्वत पर्यायांचा अवलंब करणे ही काळाची गरज बनली आहे.

छ. संभाजीनगर येथे जिल्हास्तरीय ग्रंथोत्सव

विविध परिसंवाद, काव्यवाचन, गजलयात्राचे आयोजन

ज्योतिर्मय साहित्य

छत्रपती संभाजीनगर - उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, ग्रंथालय संचलनालय व जिल्हा ग्रंथालय अधिकारी कार्यालय, यांच्या वतीने मंगळवार दि.२४ व बुधवार दि.२५ असे दोन दिवस जिल्हास्तरीय छत्रपती संभाजीनगर ग्रंथोत्सव २०२५ चे आयोजन करण्यात आले आहे. हे दोन दिवस वाचकांना व ग्रंथप्रेमींना ग्रंथप्रदर्शन, ग्रंथ खरेदीची संधी लाभणार असून विविध परिसंवादांतून वैचारीक मेजवानीही मिळणार आहे. या ग्रंथोत्सवात नागरिकांनी सहभागी व्हावे असे आवाहन सहायक ग्रंथालय संचालक सुनील हुसे यांनी केले आहे.

जिल्हा ग्रंथालय अधिकारी अधिकारी सुभाष साबळे यांनी दिलेल्या माहितीनुसार दोन दिवसीय ग्रंथोत्सवातील कार्यक्रमांची माहिती पुढील प्रमाणे- मंगळवार दि.२४ रोजी सकाळी ९ वा. ग्रंथ दिंडी क्रांती चौकातून निघेल.महापौर समीर राजुरकर यांच्या हस्ते या दिंडीचा शुभारंभ होईल. वरिष्ठ कोषागार अधिकारी वैजनाथ शेळके, मानव विकास आयुक्तालयाचे सहाय्यक

आयुक्त सुनील सुर्यवंशी, प्रकाशक संघटनेचे कुंडलिक अतकरे, शिक्षण विस्तार अधिकारी जालम चौर यांची प्रमुख उपस्थिती राहिल. सकाळी साडेदहा वा. समता दर्शन वाचनालय सभागृह, समता नगर येथे ग्रंथोत्सवाचे उद्घाटन होईल. समाजिक न्याय मंत्री तथा जिल्ह्याचे पालक मंत्री संजय शिरसाट, इतर मागास वर्ग बहुजन कल्याण विभागाचे मंत्री अतुल

सावे, राज्यसभा सदस्य खा. डॉ. भागवत कराड, लोकसभा सदस्य खा. संदिपान भुमरे, खा. डॉ. कल्याण काळे, विधान परिषद सदस्य आ.विक्रम काळे, आ.सतिष चव्हाण, आ. संजय केणेकर, विधानसभा सदस्य आ. रमेश बोरनारे, आ. अब्दुल सत्तार, आ. प्रशांत बंब, आ. प्रदीप जयस्वाल, आ. श्रीमती अनुराधा चव्हाण, आ. श्रीमती संजना जाधव, आ. विलास भुमरे, ग्रंथालय संचालक अशोक गाडेकर, सहाय्यक ग्रंथालय संचालक सुनील हुसे, जिल्हा ग्रंथालय अधिकारी संतोष जाधव, ज्येष्ठ साहित्यिक डॉ. दादा गोरे, ग्रंथ निवड समिती सदस्य गुलाबराव मगर आदी मान्यवर यावेळी उपस्थित राहणार आहेत. उद्घाटन जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी यांच्या हस्ते होणार असून अध्यक्षस्थानी माजी विभागीय आयुक्त पुरुषोत्तम भापकर हे राहणार

आहेत. दुपारी २ वा. कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि ग्रंथालये या विषयावर परिसंवाद होईल. अध्यक्षस्थानी डॉ. रा. शं.बालेकर हे राहणार असून जिल्हा माहिती अधिकारी डॉ. मिलिंद दुसाने, डॉ. गणेश कुलकर्णी, प्रा. अनिल लहाने हे वक्ते आपले विचार मांडतील. सायं.४ वा. काव्यवाचन होईल. अध्यक्षस्थानी प्रा.ललित अधाने हे राहतील. तर विष्णू सुरासे, हबीब भंडारे, देवानंद पवार, श्रीमती माधुरी चौधरी,सिधुताई क्षीरसागर, कावेरी खरात, भक्ती शिंदे, धम्मपाल जाधव हे कवी सहभागी होतील. सुत्रसंचालन निलेश चव्हाण हे करतील. बुधवार दि.२५ रोजी सकाळी ११ वा. 'अहिल्यादेवी होळकर यांचे कार्य: सांस्कृतिक वारसा आणि समाजधारणा' या विषयावर परिसंवाद होईल. अध्यक्षस्थानी अॅड वैशाली डोळस राहतील. प्रा. डॉ. संजय गायकवाड, अॅड. वैशाली कडू, प्रा. महेश खरात हे वक्ते आपले विचार मांडतील. दुपारी २ वा. कथाकथकन कार्यक्रमाले नामदेव निकम, संतोष तांबे, निवृत्ती काळे हे सहभागी होतील तर गे. शिंदे हे अध्यक्षस्थानी राहतील.

दुपारी साडेतीन वा. गजल यात्रा या कार्यक्रमात रमेश ठोंबरे, गिरीश जोशी, ऋषभ कुलकर्णी, अर्जुन गायकवाड, अमय तांदुळजे हे सहभागी होतील. सायं.साडेचार वा. समारोप व प्रमाणपत्र वितरण कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी ज्येष्ठ साहित्यिक डॉ. ऋषिकेश कांबळे हे राहतील. जिल्हा शिक्षणाधिकारी आश्विनी लाठकर, सहा. ग्रंथालय संचालक सुनील हुसे, पोलीस निरीक्षक प्रमोद पाटील. सम्राटसिंग राजपुत, साहित्यिक डी. एस. काटे, ग्रंथालय संघाचे उपाध्यक्ष राजेंद्र वाणी आदी मान्यवर उपस्थित राहतील. या दोन दिवसीय ग्रंथोत्सवात सहभागाचे आवाहन ग्रंथोत्सव समन्वय समितीचे अध्यक्ष सुनील हुसे, सदस्य जिल्हा शिक्षणाधिकारी आश्विनी लाठकर, जिल्हा माहिती अधिकारी डॉ.मिलिंद दुसाने, मराठवाडा साहित्य परिषदेचे कार्यवाह डॉ. दादा गोरे, प्रकाशक संघटनेचे कुंडलिक अतकरे, जिल्हा ग्रंथालय संघाचे अध्यक्ष सुभाष सोळंके, जिल्हा ग्रंथालय अधिकारी तथा सदस्य सचिव सुभाष साबळे यांनी केले आहे.

स्मृतींच्या आकाशातलं चांदणं

ज्योतिर्मय साहित्य

आज कित्येक दिवसांनी गावी माडीवर झोपण्याचा योग आला. रात्रीचं जेवण आटोपलं आणि नकळत पाय माडीच्या पायऱ्यांकडे वळले. जणू त्या पायऱ्यांनाही माझी चाहूल लागली होती; खूप दिवसांनी भेटलेल्या जुन्या मित्रासारख्या त्या मला शांतपणे वर नेत होत्या. माडीवर पाऊल ठेवताच अंगभर पसरलेलं आकाश माझ्याकडे पाहून हसल्यासारखं वाटलं. आकाशभर विखुरलेल्या चांदण्या मोत्यांसारख्या चमकत होत्या. चंद्रही आज काहीसा जास्तच जवळ वाटत होता. जणू तो हळूच विचारत होता, 'किती दिवसांनी आलास रे!' त्या क्षणी मनात एक विलक्षण शांतता उतरली.

माझा लहान मुलगा माझ्या शेजारी पडला होता. त्याच्यासाठी हे सगळं अगदी नवीन होतं. शहरात वाढलेल्या त्याच्या छोट्याशा डोळ्यांनी इतकं स्वच्छ, इतकं सुंदर आकाश याआधी कधी पाहिलंच नव्हतं. तो आकाशाकडे एकटक पाहत होता. त्याच्या डोळ्यांत चांदण्यांचं प्रतिबिंब चमकत होतं. अचानक तो कुजबुजला, 'बाबा इतक्या चांदण्या रोज असतात का हो?'

त्या निरागस प्रश्नांन माझ्या मनात दडलेल्या आठवणींचे दरवाजे एकामागून एक उघडू लागले. लहानपणी आमचं आयुष्य फार साधं होतं, पण त्यात एक वेगळी श्रीमंती होती. रात्रीचं जेवण उरकलं की आम्ही सगळी भावंडं गोधड्या घेऊन माडीवर जमायचो. मग सुरू व्हायचा आकाशाशी संवाद. कोणी तारका मोजायचं, तर कोणी आकाशात वेगवेगळे आकार शोधायचं. 'तो बघ सप्तर्षी!', 'अरे, तो तारा हलतोय बघ!'' असं म्हणत आकाशातल्या प्रत्येक चमकत्या ठिपक्याशी आमची

मैत्री जुळायची. कधी एखादा तारा तुटताना दिसला की आनंदानं आरडाओरडा व्हायचा. तेवढ्यात बाबा हसत म्हणायचे, 'लवकर इच्छा मागा देव ऐकतो बरं!'' कधी आजीच्या गोष्टी रंगायच्या, कधी भुताखेतांच्या गप्पा ऐकून भीतीने चादरीत शिरायचो, तर कधी दुसऱ्या दिवशीच्या खेळांचे बेत आखले जायचे. त्या रात्रींना एक वेगळीच गोडी होती. वाऱ्याची

मंद झुळूक, झाडांची सळसळ, तर कधी रातकिड्यांचा किर् आवाज. या सगळ्यात एक अનોखं संगीत दडलं होतं. त्या चांदण्यांच्या साक्षीनं आमचं बालपण नकळत फुलत होतं. आज शहरात रात्र म्हणजे थकव्याचा शेवट. तिथे शांतता नाही, आकाश मोकळं नाही, आणि माणसांना थांबायला वेळही नाही. दिवसभराच्या धावपळीत माणूस स्वतः शी बोलायलाही विसरतो. शहर आपल्याला आधुनिक सुविधा देतं. पण त्या बदल्यात ते आपल्याकडून काहीतरी अमूल्य हिरावून घेतं

निसर्गाची जवळीक, माणसांमधली ऊब आणि मनाला मिळणारी शांतता. गावात मात्र अजूनही वेळ थोडा संथ वाहतो. लोक नावानं हाक मारतात, एखाद्या घरात दुःख आलं तर सगळं गाव उभं राहतं, आणि सण आला की प्रत्येक अंगण उजळून निघतं. त्या साध्या आयुष्यातही एक खोल समाधान दडलं आहे. माडीवर पडून हे सगळं मुलाला सांगताना माझा आवाज नकळत भरून आला. माझ्या

डोळ्यांतलं पाणी पाहून तो हळूच म्हणाला, 'बाबा तुम्हाला गाव खूप आवडतं ना?' 'मी फक्त हलकेच हसलो. कारण त्या अनपेक्षित प्रश्नाचं उत्तर शब्दांत देणं कठीण होतं. आयुष्याच्या गरजांनी आपल्याला शहराशी बांधून ठेवलं आहे; पण मनाचं नातं अजूनही या मातीशीच जोडलेलं आहे. मी त्याच्या केसांवरून अलंगद हात फिरवत राहिलो. काही क्षणांतच तो शांत झोपी गेला. चंद्रप्रकाश त्याच्या चेहऱ्यावर अलंगद उतरला होता. कदाचित त्याच्या मनातही त्या गोष्टींची छोटीशी चित्रं रंगली असतील. मी मात्र अजूनही जागाच

होतो, आकाशाकडे पाहत. त्या चांदण्यांमध्ये मला माझं बालपण दिसत होतं. माझं हरवलेलं साधं आयुष्य दिसत होतं. आणि त्या शांत, चांदण्या रात्री मनात एक विचार अलंगद उमटला. आपण आयुष्यभर सुखाच्या शोधात धावत राहतो; मोठ्या शहरांत, मोठ्या स्वप्नांच्या मागे. पण कधीतरी अशा चांदण्या रात्री गावच्या माडीवर पडून आकाशाकडे पाहिलं की उमगतं खरं सुख कुठे दूर नसतं. ते आपल्या बालपणीच्या आठवणींत, मातीच्या सुगंधात आणि त्या अथांग आकाशाखाली निःशब्दपणे आपली वाट पाहत असतं.

Happy Birthday

ज्योतिर्मय

गुढीपाडव्यापासून आपण ज्योतिर्मय दैनिकात वाढदिवसाच्या शुभेच्छा जाहिराती सुरु करीत आहोत, आपल्या घरातील मुलांचे किंवा मुलींचे वाढदिवस शुभेच्छारूपी जाहिराती मधून साजरे करणार आहोत. शुभेच्छा दिल्याने प्रेम वाढते, आपुलकी वाढते तसेच आनंदी वातावरण निर्माण होते. सर्वांना ही कल्पना निश्चित आवडेल असे मला वाटते. त्याकारिता नाममात्र शुल्क असणार आहे.

- 15 वर्षांच्या आत असेल तर फक्त 100 रुपये
- 15 वर्षांवरील व्यक्तीस फक्त 300 रुपये.
- जाहिरातीचा मॅटर व पैसे वाढदिवसाच्या दोन दिवस अगोदर पाठविणे.
- डिझाईन करून पाठविले तरी चालेल, किंवा मॅटर व्हाट्सअप वर पाठविणे, मॅटर लिमिटेड असावा.
- जाहिरातीचे पेमेंट 7743918559 या नंबरवर ऑनलाईन पाठविणे.
- काही शंका असेल तर 7743818559 या नंबरवर फोन करणे.
- पुण्यस्मरणची जाहिरात पण फक्त 100 रु.मध्ये प्रकाशित केली जाईल.

जाहिरात व्यवस्थापक, ज्योतिर्मय साहित्य, पुणे

जात्यावरच्या ओव्या.....

मन लेकरू भितर (भित्र)
नका कवटाळीत बसू
कर सामना भयाचा
नहीत व्हायाच हसु ॥५५६॥

मन तापल लोखंड
घाव संयमाचा घाला
करा भाला, तलवार
बोल शांतीचे बोला ॥५५७॥

©® सौ. मनोरमा बोरडे
छत्रपती संभाजी नगर
मो. 70207 33758

मनोपनिषद अर्थात मनाचे श्लोक-भाग ९-१०

ज्योतिर्मय साहित्य

हा दुःखाचा त्याग करणे म्हणजे मनाला एक प्रकारचे वळण लावणे आहे. ही गोष्ट सहजासहजी होणारी नाही. त्यासाठी समर्थ सांगतात की देहाला जे दुःख होते त्यालाच सुख मानून पुढे चालावे. याचा अर्थ प्रारब्धाने जे दुःख आपल्याला प्राप्त झाले आहे त्याचे वाईट वाटून न घेता त्याचा स्वीकार करावा आणि आपले कर्म करावे. बऱ्याच लोकांना आपल्या आजाराचा आणि दुःखाचा बाऊ करण्याची सवय असते. दुसऱ्यासमोर आपल्या दुःखाचे वारंवार प्रदर्शन करून ते सहानुभूती मिळवण्याचा प्रयत्न करतात परंतु त्यामुळे फारसे काही साध्य होत नाही. सतत अशी तक्रार करणारी माणसे इतरांना नकोशी होतात. प्रारब्धाने जे दुःख आपल्या वाट्याला आले आहे ते स्वीकारण्याची आणि त्यालाच सुख मानण्याची वृत्ती जेव्हा आपली होईल तेव्हा सुखाचा वेगळा शोध घेण्याची आवश्यकता राहणार नाही. असेल त्या परिस्थितीतही आपण आनंदी, सुखी आणि समाधानी राहू.

आपल्या अवतीभवती जर नजर टाकली तर आपल्याला ज्यांना अनेक प्रकारचे शारीरिक त्रास किंवा व्याधी आहेत असे लोक आपल्या दृष्टीस पडतात. परंतु त्यातील बरेच लोक त्यांचा स्वीकार करून आपले जीवन ध्येय जे आहे त्या मार्गावर वाटचाल करताना दिसतात. प्रसिद्ध शास्त्रज्ञ स्टीफन हॉकिंग यांना मज्जासंस्थेचा गंभीर आजार झाला तरी देखील त्यांनी आपले

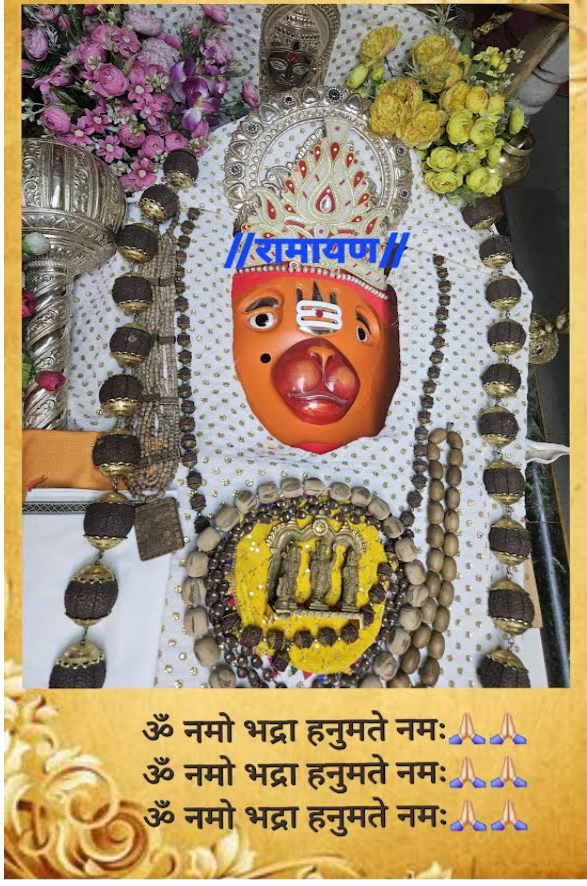

उगवतीचे रंग

विश्वास देशपांडे
चाळीसगाव
मो. ९४०३७४९३९२

संशोधन कार्य सुरूच ठेवले. प्रसिद्ध नृत्यांगना असलेल्या सुधा चंद्रन यांना आपला एक पाय अपघातात गमवावा लागला. परंतु त्यांनी जिद्दीने त्यावर मात केली. अशी कितीतरी उदाहरणे आहेत. थोडक्यात सांगायचे तर: या व्यक्तींनी आपल्या शारीरिक मर्यादांना आपली कमकुवत बाजू न बनवता, त्यांना आपली ताकद बनवले. "शरीराला अगंगत्व असू शकते, पण मनाला नाही," हेच त्यांनी जगाला दाखवून दिले. म्हणून समर्थ म्हणतात की माणसाने विवेकाची कास धरून स्वस्वरूपाचे चिंतन करावे. मी म्हणजे देह नाही. त्यामुळे देहाला होणाऱ्या दुःखाशी माझा खऱ्या अर्थाने संबंध नसून मी म्हणजे एक आनंदस्वरूप आत्मा आहे अशी भावना मनाशी दृढ करावी. त्यासाठी भोवतालच्या परिस्थितीकडे साक्षी भावाने पाहता यायला हवे. साधकाने आत्मस्वरूपाच्या चिंतनातच (म्हणजेच भगवंताच्या नामस्मरणाने) इतके रंगून जावे की त्याला त्यामुळे दुःखाची जाणीव सुद्धा होणार नाही. (क्रमशः)

ॐ नमो भद्रा हनुमते नमः
ॐ नमो भद्रा हनुमते नमः
ॐ नमो भद्रा हनुमते नमः

दासबोध स्तवन

उज्वला धर्माधिकारी,
पुणे, मो. ७५८८२ ३५६४६

देहांतनिरूपण

ज्योतिर्मय साहित्य

फार मोठे यश मिळाले तर हुळून जात नाही. अपयश आले तरी खचत नाही. पण प्रारब्धात घडणाऱ्या घटना तो तटस्थपणे स्विकारतो. यशापयश सहज पचवतो. मनुष्य जन्म घेतला आहे हा देह आज पडला काय ? किंवा बरेच वर्षे राहिला काय ? त्याच्या मनावर कोणताही खोल परिणाम होत नाही. पण ! सतत सतर्क राहण्याचे आणि सत्कर्म करत राहण्याचा वसा तो कधीच सोडत नाही. समासाचे नाव "देहांतनिरूपण" असे असल्याने वरील विचार आपल्याला समजले आहेत असे मान्य करून पुढच्या ओवीकडे वळते. तो पर्यंत श्रीराम जय राम जय राम

नाम व इतर साधने

श्रवणानंतर कीर्तन, म्हणजे बोलणे; आणि बोलणे झाल्यानंतर कृती, म्हणजे नामस्मरण, असा स्वाभाविक क्रम लागतो. नामस्मरण होऊ लागले की आपले काम झाले, कारण पुढल्या सर्व भक्ती नामस्मरणाने येतात. त्यांच्याकरिता निराळी खटपट करण्याचे कारण नाही. एका इसमाला दुसऱ्या एकाला भेटण्यासाठी नऊ मैल अंतरावर असलेल्या ठिकाणी जायचे होते, म्हणून तो घरातून निघाला. पण तीन मैल चालून गेल्यावर, ज्याला भेटायचे होते तोच मनुष्य त्याला भेटला. अशा वेळी, आपले काम झाले म्हणून तो जसा पुढे जाण्याच्या खटपटीत पडणार नाही, त्याचप्रमाणे तिसरी म्हणजे नामस्मरणभक्ती केल्याने पुढल्या सहाही प्रकारच्या भक्तींचे फळ मिळते.

भगवंताच्या स्मरणाने सर्वस्व आहे ही अगदी खूणागट बांधून ठेवा. भगवंताचे स्मरण हे कसे आहे ? बाकी सगळ्या गोष्टी, सगळी सत्कर्म, दानधर्म म्हणा, तीर्थयात्रा म्हणा, पारायण म्हणा, बाकीच्या सगळ्या गोष्टी ह्या इंद्रियांसारख्या आहेत. ही सगळी इंद्रिये मानली तर भगवंताचे स्मरण हा प्राण आहे. बाकीची सर्व इंद्रिये जरी असली आणि प्राण नसेल, तर इंद्रियांचा काही

उपयोग नाही. तेव्हा नामस्मरण हा प्राण समजून तुम्ही प्रपंचात सुखी राहा. कर्तव्याला चुकू नका, कर्तव्य करीत असताना परमात्म्याचे स्मरण राखा; मुखांमध्ये राम असू द्या. भक्ताने उपाधी बेताची, म्हणजे गरजेपुरतीच ठेवावी. भगवंताचे अनुसंधान न चुकले एवढीच उपाधी असावी. तसेच, पचेल तेवढेच, म्हणजे आनंदाने जेवढे करवेल तितकेच नामस्मरण करावे. ते कष्टाने करू नये, कारण त्यापासून आनंद होणार नाही. नामात प्रेम येणे जरूर आहे, याकरिता ते नाम अत्यंत आवडीने आणि त्याच्याशिवाय दुसरे काही साधायचे नाही आहे, अशा भावनेने घेतले पाहिजे, म्हणजे त्यात प्रेम येईल. नामात प्रेम येणे ही फार उच्च कोटीची स्थिती आहे. ती अगदी सहजासहजी प्राप्त होणारी नाही. म्हणून यातले मर्म ओळखून योग्य तऱ्हेने आणि चिकाटीने सतत नामस्मरणाचा अभ्यास ठेवणे जरूर आहे. ' भगवंताच्या नामाशिवाय मला काही कळत नाही ' असे ज्याला कळले त्याला सर्व कळले.

नामस्मरणाची बुद्धी झाली की आपले काम झाले.

श्री क्षेत्र नैमिष्यारण्य भागवत कथा व हरिनाम सप्ताह

भागवत कथाकार :

आदरणीय श्री चैतन्य महाराज देगलूरकर
कथेचे श्रवण करताना धावते संकलन
मधुकर बोरीकर 9403061886

पुढे....

ज्याच्यात जे आहे त्यातूनच ते उत्पन्न होते. प्रकृतीचा परिणाम म्हणजे हे जग आहे हा परिणाम वाद सांख्यांनी मांडला.

मुलगा जन्माला तर त्याचे गुण आई बापावर जाणारच. जर परमात्मा आनंद स्वरूप आहे तर जगात दुःख आहे ना? या जगात श्रेष्ठ कनिष्ठ, नैतिक अनैतिक, सात्विक तामसी असे भेद आहेत. आचार्यांनी सांख्याचे मत मांडताना म्हणाले, हे जग अशुद्ध आहे. आम्हाला दुःख, विषाद, आनंद मिळतो कारण जगात विषमता आहे हे गुण प्रकृतीचे आहेत. म्हणून जग हे परमात्म्या पासून बनले नाही, प्रकृतीपासून बनले आहे असे एक मत आहे.

महाभारताचे सार त्याचा पहिला श्लोकात आहे. गीतेचा 15 वा अध्याय हा पहिल्या श्लोकातील पहिल्या तीन शब्दांचा विस्तार आहे. वेदांताला प्रकृती पासून जग झाले हे मान्य नाही. तो परिणाम वाद झाला.

एकदा एक बाई नवऱ्यास म्हणाली उद्या पाहुणे येणार आहेत तुम्ही मला 15 लिटर दूध आणून द्या. मी त्याचे दही करून श्रीखंड करते. दुध आणले तापवले नंतर त्याचे विरजणही लावले. आणि मग पाहुणे येण्याचे रद्द झाले. आता विरजण लावलेले परत दूध म्हणून गवळ्यास परत करता येईल काय? इथे परतीचा मार्ग नाही. ज्याचे विना काय पूर्णच होत नाही त्याला उपादान कारण म्हणतात. उदा. माती, कुंभार, चाक पाणी या घटकात जर मातीच नसेल तर मडके होणारच नाही. म्हणून माती हे उपादान कारण आहे.

बाकी निमित्त कारण नाहीत. मडके तयार करताना कुंभार जितका महत्त्वाचा होता पण ते मडके फुटले तर कुंभाराच्या संबंध आता त्या फुटव्या मडक्याशी येत नाही. कुंभार हा निमित्त कारण ठरतो. दुधापासून दही, पण दह्या पासून पुन्हा दही होणे नाही. क्रमशः.....

श्री ब्रह्मचैतन्य
गोंदवलेकर महाराज

ज्योतिर्मय साहित्य

नवविधा भक्तीचा श्रवण, कीर्तन, विष्णु-स्मरण इत्यादि क्रम हा सृष्टि क्रमाला धरून आहे. मनुष्यप्राणी जन्माला आला की शिकायला सुरुवात करते ती श्रवणापासूनच. मुके लोक बहिरे असलेच पाहिजेत, कारण श्रवण न झाल्याकारणानेच त्यांना बोलता येत नाही. मनुष्यप्राणी ज्या देशात जन्माला येतो त्या देशाची भाषा बोलतो. म्हणून,

भगवंताच्या स्मरणाने सर्वस्व आहे ही अगदी खूणागट बांधून ठेवा. भगवंताचे स्मरण हे कसे आहे ? बाकी सगळ्या गोष्टी, सगळी सत्कर्म, दानधर्म म्हणा, तीर्थयात्रा म्हणा, पारायण म्हणा, बाकीच्या सगळ्या गोष्टी ह्या इंद्रियांसारख्या आहेत. ही सगळी इंद्रिये मानली तर भगवंताचे स्मरण हा प्राण आहे. बाकीची सर्व इंद्रिये जरी असली आणि प्राण नसेल, तर इंद्रियांचा काही

आरोग्य संजीवनी

उन्हाळ्याची सुरुवात शरीराची योग्य काळजी घेण्याची योग्य वेळ!

ज्योतिर्मय साहित्य

उन्हाळा सुरू होताच शरीरावर उष्णतेचा ताण वाढतो. योग्य आहार, व्यायाम आणि सवयी ठेवल्या तर आपण सहज निरोगी राहू शकतो. काही महत्त्वाच्या गोष्टी आहेत. उन्हाळ्यात कोणते पदार्थ खावेत ? - पाण्याचे प्रमाण जास्त असलेली फळे खा कलिंगड, खरबूज, काकडी, द्राक्षे, पपई यामुळे शरीर थंड राहते व पाण्याची कमतरता होत नाही. - ताक आणि लिंबूपाणी दरोज ताक, लिंबूपाणी किंवा नारळपाणी घेतल्यास शरीरातील इलेक्ट्रोलाइट्स संतुलित राहतात. - हलक आणि पचायला सोपे अन्न मूगडाळ, भाजीपाला, सॅलड, भात-दही यासारखे पदार्थ खावेत. - पालेभाज्या आणि काकडी-टोमॅटो सॅलड यामुळे शरीराला आवश्यक जीवनसत्त्वे आणि खनिजे मिळतात. काय टाळावे ?

तळलेले पदार्थ, खूप तिखट- मसालेदार पदार्थ, जंक फूड आणि जास्त चहा-कॉफी. उन्हाळ्यात कोणता व्यायाम करावा ? - सकाळी लवकर चालणे २० ते ३० मिनिटे. - योग आणि प्राणायाम अनुलोम- विलोम, कपालभाती, भ्रामरी यामुळे शरीर थंड राहते आणि ऊर्जा वाढते. - हलका व्यायाम स्ट्रेचिंग, सायकलिंग किंवा हलका जॉर्गिंग. - दुपारच्या उन्हात व्यायाम टाळा, कारण उष्माघाताचा धोका वाढतो.

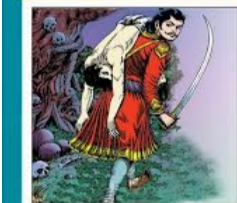
संकलन -
डॉ. प्रमोद डेरे (निसर्ग उपचार तज्ञ)
पिंपरी-चिंचवड, पुणे.
आरोग्यविषयक व्याख्याते व लेखक
संपर्क - ९२ ७९ ६६९ ६६९

उन्हाळ्यात कपडे कसे असावेत ? - सैल आणि सूती कपडे घाला कापसाचे कपडे घाम शोषतात आणि

शरीर थंड ठेवतात. - हलके रंग निवडा पांढरे, हलके निळे किंवा फिकट रंग उष्णता कमी शोषतात. - डोक्यावर टोपी किंवा कॅप वापरा उन्हापासून संरक्षण होते. - सूर्यप्रकाशात सनग्लासेस वापरा डोळ्यांचे संरक्षण होते. उन्हाळ्यातील महत्त्वाच्या सवयी - दिवसाला ३४ लिटर पाणी प्या. - दुपारी फळे किंवा सॅलड खा. - १२ ते ४ या वेळेत शक्यतो थेट उन्हात जाणे टाळा. - पुरेशी झोप (७८ तास) घ्या. लक्षात ठेवा उन्हाळ्यात योग्य आहार, व्यायाम आणि सवयी ठेवल्या तर उष्माघात, थकवा, डिहायड्रेशन यांसारख्या समस्या टाळता येतात. निरोगी राहायचे असेल तर नैसर्गिक आहार, आयुर्वेदिक सवयी आणि योग्य दिनचर्या पाळा.

आनंदामृत

विचारमंथन प्राचीन वाङ्मयाचे...
अपर्णा परांजपे, कात्रज पुणे
मो. 95030 45495

वेताळ कथा १०
(वेताळ पंचविंशती)

एका राज्यात दोन मित्र राहत होते. त्यांच्यात अतिशय घट्ट मैत्री होती. एकदा काही कारणामुळे त्यांच्यात गैरसमज झाला. एका मित्राने दुसऱ्याचा अपमान केला. अपमान झालेल्या मित्राच्या मनात राग निर्माण झाला. त्याला सड घ्यायची इच्छा झाली. काळ पुढे गेला. एके दिवशी त्या मित्राला कळले की ज्याने त्याचा अपमान केला होता, तो मोठ्या संकटात सापडला आहे. आता त्याच्यासमोर दोन मार्ग होते - तो सड घेणे की मदत करणे काही क्षण तो द्वंद्वीत राहिला. शेवटी त्याने सड सोडून मदतीचा मार्ग निवडला. त्याने त्या मित्राला वाचवले. वेताळाने विचारले - तो मित्र महान कधी ठरला? राजा विक्रम म्हणाला - "जेव्हा त्याने सडभावना सोडून क्षमा निवडली, तेव्हा तो महान ठरला." हा प्रसंग खूप काही शिकवून जातो मनात चिंतन होणे आवश्यक आहे

मी दुखावले गेले की मनात काय येते? सड की क्षमा? सड असेल तर कर्म पुन्हा निर्माण होणार व त्याची फळे भोगावी लागणार पण क्षमा असेल तर नव कर्म निर्मिती नाही. "क्षमा हीच अंतर्मनाची खरी शक्ती आहे." या कथेत "क्षमा आणि सडभावना" यांचा संघर्ष दिसतो. १: दुखावलेपण : कोणीतरी आपल्याला त्रास देतो २: राग : मनात प्रतिक्रिया निर्माण होते. ३: सडभावना : परत दुखावण्याची इच्छा. ४: जाणीव : सूडाने शांतता मिळत नाही. ५: क्षमा : मन मोकळे करणे. असा सर्वकश विवेकी विचार करावा हा या गोष्टीचा खरा अर्थ आहे. भगवंत हृदयस्थ आहे.

पशुसंवर्धनचे "Gau Tech-2026" हे भव्य व बहुआयामी संमेलन उत्साहात संपन्न

ज्योतिर्मय साहित्य

पुणे (डॉ.श्याम कुलकर्णी कडून) - रंज हिल रोडजवळील कृषी महाविद्यालयाच्या प्रशस्त मैदानावर २० ते २३ मार्च या कालावधीत "Gau Tech-2026" हे पशुसंवर्धन क्षेत्रातील भव्य व बहुआयामी संमेलन उत्साहात संपन्न झाले. गोसंवर्धन, देशी गोपालन व त्यावर आधारित उद्योग-उत्पादनांना आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठ उपलब्ध करून देणारे हे एक प्रभावी व्यासपीठ ठरले.

या प्रदर्शनाचा मुख्य उद्देश देशी गोवंश संवर्धनाला चालना देणे, त्यावर आधारित आधुनिक तंत्रज्ञान व

उद्योगांना प्रोत्साहन देणे आणि ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला बळकटी देणे हा होता. "आत्मनिर्भर भारत" या संकल्पनेला प्रत्यक्षात उतरविण्याच्या दिशेने हे

प्रदर्शन महत्त्वपूर्ण पाऊल ठरले. या उपक्रमाची संकल्पना डॉ. वल्लभभाई कथीरिया (संस्थापक,) आणि शेखर मुंदडा अध्यक्ष महाराष्ट्र

गोसेवा आयोग यांच्या दूर दृष्टीपूर्ण मार्गदर्शनाखाली साकारली गेली.

प्रदर्शनात देशी गोवंशावर आधारित सेंद्रिय कृषी उत्पादन, धान्य, विविध दुग्धजन्य पदार्थ, पंचगव्य उत्पादने, तसेच गोमयापासून तयार केलेले रंग, विटा, मूर्तीशिल्प आणि गोमूत्रावर आधारित औषधी व उपयोगी वस्तू असे २०० पेक्षा अधिक स्टॉल्स सहभागी झाले होते.

विशेष म्हणजे, पारंपरिक गोपालनासोबत आधुनिक तंत्रज्ञानाचा प्रभावी संगम येथे पाहायला मिळाला. गो संवर्धनातील नव कल्पना, अत्याधुनिक पद्धती

व उद्योगाच्या संधी यांची माहिती ग्रामीण भागातील शेवट च्या घटकापर्यंत पोहोचवण्याचा प्रयत्न या माध्यमातून करण्यात आला.

यासोबतच शेतकरी, पशुपालक व उद्योगकांसाठी तज्ञांची मार्गदर्शनपर व्याख्याने, चर्चासत्रे व संवाद सत्रांचे आयोजन करण्यात आले होते, ज्यामुळे उपस्थितांना प्रत्यक्ष उपयोगी मार्गदर्शन मिळाले.

एकंदरीत, "Gau Tech-2026" हे संमेलन गोसंवर्धन, ग्रामीण उद्योग आणि स्वावलंबी भारताच्या दिशेने एक प्रेरणादायी आणि दिशादर्शक उपक्रम ठरले.

"थेंबाचे तत्त्वज्ञान" जलसंवर्धनाचा महामंत्र

ज्योतिर्मय साहित्य

(मागील अंकावरून) हीच आपल्या दुर्लक्षाची शिक्षा." समस्या : ६०.७०% पाणी वाहून जाते

काँक्रीटीकरणामुळे जमिनीची पाणी शोषण्याची क्षमता कमी, जलसाठ्यांचा अभाव

उदाहरण : मुंबईसारख्या शहरात प्रचंड पाऊस पडतो, पण उन्हाळ्यात टंचाई.

"पाणी अडवा, पाणी जिरवा" : महाराष्ट्राचा आदर्श

यशस्वी उदाहरणे : राळेगणसिद्धी (अण्णा हजारे) हिवरे बाजार (पोपटराव पवार) यांनी पाणी आडवा पाणी जिरवा या संकल्पना आपल्या गावात राबवल्या आणि गावी हिरवीगार केली.

संकल्पना म्हणजे "थेंब वाचवा, भविष्य वाचवा" याचा मूर्त रूप आहे.

उपाय: नदीवर ओढ्यावर लहान लहान बंधारे बांधले. त्यामुळे पाणी साठवून राहिले.

बंधारे बांधण्यासाठी गावातील लोकांनी एकत्र येणे तसेच

महाविद्यालयातील एनएसएस चे विद्यार्थी त्यांना प्रोत्साहित करणे आवश्यक आहे. लोक सहभागातून अशा प्रकारचे कामे होऊ शकतात लोकांच्यात एकजूट निर्माण होते.

तुष्काळग्रस्त भागात पाणी नाही शेती पिकत नाही त्यामुळे शेतकरी कर्जबाजारी होऊन आत्महत्या करत आहे या गोष्टीसाठी अनेक प्रयत्न सुरू आहेत या शेतकऱ्यांच्या मध्ये

प्रबोधनाची गरज आहे त्या ठिकाणी खऱ्या अर्थाने पाणी आडवा पाणी जिरवा ही प्रयोगे होणे गरजेचे आहे.

आज शासनाकडून शेततळे बांधण्यासाठी सुद्धा आर्थिक मदत मिळते. याची माहिती जास्तीत जास्त शेतकऱ्यांपर्यंत पोहोचवणे आवश्यक आहे.

"थेंब साठवला तर गाव जगते, गाव जगले तर देश उभा राहतो."

नद्या जोड प्रकल्प : राष्ट्रीय जलनीतीचा कणा

भारताचा इंटरलिंगिंग ऑफ रिव्हर्स प्रोजेक्ट हा प्रकल्प म्हणजे जलसंपत्तीचे पुनर्वितरण करण्याचा भव्य आराखडा आहे

प्रमुख भाग : उत्तर भारतातील नद्या दक्षिण भारतातील नद्यांची जोडणे.

हिमालयीन घटक (गंगा, ब्रह्मपुत्रा) या जर गोष्टी योग्य पद्धतीने

राबवल्या नक्कीच त्याचे फायदे होऊ शकतो

सकारात्मक परिणाम : भूजल पातळीत वाढ होते. शेती सुधारली जाते, ग्रामीण अर्थव्यवस्था मजबूत

"थेंब जपला तर सागर तयार होतो, आणि लोक एकत्र आले तर इतिहास घडतो."

परिणाम : स्थलांतर कमी होते पीक नसेल अनेक लोक खेड्यातून शहरात जातात शहरातील लोकसंख्या वाढते शहरांमध्ये बकाल वस्त्या वाढतात आणि शहरी सरकारी व्यवस्था वरती ताण निर्माण होतो गुन्हेगारी वाढते अशा अनेक बाबी होतात.

खेड्यात लोकांना काम मिळाले तर स्थलांतर कमी होते, उत्पन्न वाढेल. शेतकरी आपला माल शहरांमध्ये काय परदेशांमध्ये सुद्धा आज बऱ्यापैकी शेतकरी पाठवत आहेत परंतु

याच्यामध्ये अधिकाधिक वाढ होणे गरजेचे आहे शेतमालाची निर्यात जास्त त्याच वेळेला देशाची अर्थव्यवस्था अधिक सक्षम होईल.

"थेंब साठवला तर गाव जगते, गाव जगले तर देश उभा राहतो."

नद्या जोड प्रकल्प : राष्ट्रीय जलनीतीचा कणा

भारताचा इंटरलिंगिंग ऑफ रिव्हर्स प्रोजेक्ट हा प्रकल्प म्हणजे जलसंपत्तीचे पुनर्वितरण करण्याचा भव्य आराखडा आहे

प्रमुख भाग : उत्तर भारतातील नद्या दक्षिण भारतातील नद्यांची जोडणे.

हिमालयीन घटक (गंगा, ब्रह्मपुत्रा) या जर गोष्टी योग्य पद्धतीने

झालाचा वापर प्रामुख्याने धार्मिक विधी आणि सामुदायिक स्नानासाठी केला जातो।

कुई किंवा बेरी (/): वाळवंटात भूगर्भातील पाणी (जे विहिरीपेक्षा थोडे वर असते) साठवण्यासाठी बनवलेली अत्यंत लहान आणि खोल विहीर

जोहाड (/): हे लहान चेक डॅम असतात जे पावसाचे पाणी साठवून भूजल पातळी वाढवण्यास मदत करतात

उदाहरण:राजस्थानातील गावांना पाणी मिळाले.

वाळवंटातही जीवन फुलते, जर प्रत्येक थेंबाची पूजा केली तर."

छतावरील पाणी साठवण : शहरी उपाय

आकडे : १००० .. छत , ००० लिटर पाणी/वर्ष

फायदे : भूजल वाढ, पाणीबिल कमी, शाश्वत विकास. "घराच्या छतावर पडणारा पाऊस, घराचे भविष्य घडवतो."

जागतिक उदाहरणे : शिकण्यासारखे धडे इझायल :

९०% सांडपाणी पुनर्वापर

आधुनिक प्रकारचे शेती करणारा देश आहे सिंगापूर :

कोणत्याही मोठ्या नद्या नाहीत तरीसुद्धा सिंगापूर मध्ये आहे त्या पाण्याचा पुनर्वापर केला जातो.

समुद्राच्या खऱ्या पाण्याचा गोड्या पाण्यात रूपांतर केले जाते तेही पाणी वापरले जाते.

नाडी (/): हे गाव पातळीवर असलेले तलाव असतात, ज्यात पावसाचे पाणी साठवले जाते. हे जमिनीवर खोदलेले तलाव असतात।

खादी (/): १५ व्या शतकात जैसलमेरमध्ये विकसित झालेली, शेताच्या उतारावर मातीचा तटबंध बांधून पाणी अडवण्याची पद्धत.

जोहडबावडी / झालरा (/): पायऱ्यांच्या विहिरी, ज्यांना बावडी म्हणतात, त्यातून जमिनीतील पाणी साठवले जाते.

ऑस्ट्रेलिया : जलनियम कडक आहेत पाण्याचे योग्य वापर केला नाही तर तेथे दंड आकारला जातो .

"जिथे शिस्त, तिथे जलसमृद्धी." जलसंवर्धनाचे बहुआयामी उपाय

वैयक्तिक - आपण स्वतःलाही पाणी वाचवण्याचे शिस्त लावली पाहिजे. कमीत कमी पाण्याचा वापर करणे, नळ बंद ठेवणे, हॉटेलमध्ये

आपण बिसलरीची बाटली विकत घेतो अर्धी राहिलेली पाण्याची बाटली आपण तसेच ठेवतो, अस न करता पाणी पूर्ण पिणे नको असल्यास झाडाना

वापरणे अशा छोट्या गोष्टीही करू शकतो. सामाजिक : शाळा कॉलेज आपली स्वतःची मुले यांना दूररोज

पाण्याचे महत्त्व समजावून दिले पाहिजे. पाण्याचे योग्य वापर करण्याची सवय लावणे. जलसंधारण वृक्षारोपण-डोंगर उतारावर जास्तीत जास्त वृक्षारोपण करणे. लावलेली झाडे जगवणे

महत्त्वाचे आहेत. याविषयी जागृती अधिक अधिक वाढवणे गरजेचे आहे.

पाणी दर (वॉटर प्राइसिंग) थेंबाचे तत्त्वज्ञान

थेंब थेंब साठवला तर सागर तयार होतो, पाणी जपलं तर जीवन फुलतं."

आजचा प्रश्न असा नाही की आपल्याकडे पाणी आहे का? प्रश्न असा आहे - आपण पाणी जपतो का

"नद्या वाहतात म्हणून संस्कृती जगते, पाणी टिकते म्हणून मानवता फुलते."

थेंब वाचवा, भविष्य घडवा हीच काळाची हाक, हीच विकासाची वाट."

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

सो सुरेखा राजेंद्र शेजवळ मा.उपशिक्षिका कन्या शाळा, सातारा. फोन : 982749758

डॉ. दुधभाते नेत्रालय आणि रेटिना सेंटर

तर्फे **सर्व लाडक्या बहिणींसाठी मोफत नेत्र लॅसिक तपासणी स्पष्ट दृष्टी... चष्मापासून मुक्ती... कालावधी ०१ मार्च ते ३१ मार्च २०२६ नोंदणीसाठी संपर्क**

१० माणिक वाग, सिंगड रोड, पुणे | ०२०-२४३५१५३५ / ७४९८०७९०६

ओळख साहित्यिकांची

माधव मनोहर जोशी., मुंबई

पेशाने मेकॅनिकल इंजिनिअर, क्रॉमटन, भारत बिजली, डिलक्स बेरिंग्स अशा मोठ्या मोठ्या कंपन्यांमध्ये उच्च पदावर काम केले. कामानिमित्त संपूर्ण भारत त्याचबरोबर एकूण १९ परदेशांना वारंवार भेटी घ्याव्या लागल्या. कोल्हापूरच्या शिवाजी युनिव्हर्सिटी तर्फे सलग ३ वर्षे टेक्सटाइल प्लॉट इंजिनीअरिंगचा शेवटच्या वर्षाच्या विद्यार्थ्यांची ओरल परीक्षा घेण्यासाठी एक्सटर्नल एव्हागिन्न म्हणून काम करायला मिळाले. पुढे एचिक मुदतपूर्व सैन्यातही पेतली. त्यानंतर काही परदेशी कंपन्यांसाठी व्हॅंडर सोर्सिंग जॉब टेक्नोलॉजी कामे केली. निवृत्ती आधीपासूनच लिखाणात स्वास्थ्य दाखवले आणि मुंबईच्या महाराष्ट्र टाइम्सच्या पुरवणीत ६,७ लेख प्रसिद्ध झाले.

साहित्य सेवा ---

1. भास्करायण--(कादंबरी)
2. ओजस्वी -- (कादंबरी)
3. काल यात्री --(कादंबरी)
4. त्रिमा कासी --(कादंबरी)
5. Terima Kasih -- (इंग्लिश novel)
6. पुनश्च हरी ओम --- (कथा संग्रह)
7. काल यात्री ह्या कादंबरीचा गुजराथी भाषेत अनुवाद.
8. देव जाणिले कुणी -- (कादंबरी)
9. कृष्ण सुत --- (कादंबरी)
10. माधव हा म्हणे -- (अभंग संग्रह)
11. यशस्वी होताना माझा प्रवास -- मुलाखतींवर आधारित रेडिओवरील कार्यक्रमाचे शब्दांकन . ह्याचबरोबर सुमारे ३०० संस्कृत सुभाषितांचा मराठी पद्यात भावानुवाद केला आहे.
- 300 च्या वर अभंग रचलेले आहेत. एखाद्या चित्राकडे पाहून मनात आलेले भाव पद्य रूपाने व्यक्त करण्याला चित्रोक्ती म्हणतात, अशा सुमारे २०० च्यावर चित्रोक्ती केल्या आहेत.

■ समर्थ रामदास स्वामी ह्यांच्या जीवनावर आधारित एका महा अभंगाला नगर जिल्हा वाचनालय तर्फे भरवलेल्या स्पर्धेत द्वितीय पारितोषिक मिळाले आहे.

■ सज्जनगड येथून प्रकाशित होणाऱ्या सज्जनगड मासिक पत्रिकेत नियमित काव्य रचना तसेच लेखांचे लिखाण सुरू असते. सध्या ह्या मासिकात दशावतारावर आधारित प्रत्येक अवताराच्या काव्यकथा प्रकाशित होत आहेत.

■ ज्योतिर्मय ह्या E दैनिकात दर मंगळवारी एक अभंग प्रसारित होत असतो.

■ मैत्री नावाच्या E साप्ताहिकात गेल्या २ वर्षांपासून नियमित काव्य, लेख, भावानुवाद, चित्रोक्ती इत्यादी साहित्य प्रसिद्ध होत असते.

■ डेनिसोवन या नावाच्या विज्ञान कथेला माहीम सार्वजनिक वाचनालय तर्फे भरवण्यात आलेल्या विज्ञान कथा लेखन स्पर्धेत पारितोषिक मिळाले आहे.

■ अतिशय मानाच्या आणि सुप्रसिद्ध अशा मुंबई मराठी ग्रंथ संग्रहालयातर्फे त्यांच्या २०२५ सालच्या साहित्य कला महोत्सवामध्ये स्वरचित अभंग सादर करण्याची संधी मिळाली आहे.

■ अहिल्यानगर येथील स्नेहालय या सुप्रसिद्ध सेवाभावी संस्थेत चालवण्यात येत असलेल्या रेडिओ नगर ९०.४ एफएम या रेडिओ केंद्राच्या १५ व्या वर्धापन दिनाच्या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष पद भूषवण्याची संधी मिळाली. याप्रसंगी स्नेहालय संस्थेतर्फे मला मी केलेल्या साहित्य सेवेबद्दल एक मानपत्र अर्पण करण्यात आले आहे.

■ सध्या नवीन तीन कादंबऱ्या लिहून तयार असून त्या प्रकाशनाच्या मार्गावर आहेत. तसेच चार विज्ञान कथांचा एक कथासंग्रह सुद्धा प्रकाशित होण्याच्या मार्गावर आहे.

ज्योतिर्मय

Mutual Fund Online

Sahi hai....

म्युच्युअल फंड ऑनलाईन

विनोद शिराळकर 9325383999

विक्रम वेताळ आणि डायरेक्ट मार्केटिंग

◆ इनव्हेस्टमेंट, सातत्य आणि SIP

विक्रमाने आपला हट्ट सोडला नाही, मीन धारण करून तो दलाल स्ट्रीटवर आला, झाडावर लटकत असलेले प्रेत त्याने खांडावर टाकले व तो सोनापूराकडे चालू लागला.

तेव्हा इतकावेळ प्रेतात बसलेला वेताळ जागा झाला आणि म्हणाला, विक्रमादित्य राजा इनव्हेस्टमेंट करताना सातत्य ही असावे असे मी ऐकले आहे, ते कितपत खरे आहे...वर्षानुवर्ष SIP द्वारे सातत्याने इनव्हेस्टमेंट करणाऱ्या इनव्हेस्टर्स ना खरोखरच त्याचे फळ मिळते का ? वेताळ प्रश्नार्थक मुद्देने राजाकडे पाहू लागला.... विक्रमादित्याच्या चेहऱ्यावर हलकेसे स्मित पुन्हा झळकले.तो म्हणाला.... होय, नवकीच मिळते. आणि हे तुला आणि नव्याने इनव्हेस्टमेंट करायला सुरुवात करणाऱ्यांना व्यवस्थित कळावे यासाठी मी पुराणातील शंकर पार्वतीची एक गोष्ट सांगतो... एकदा एका गावावर इंद्र देव नाराज झाले... इंद्र देवाने गावाला शाप दिला. "तुमच्या ऐदी पणावर मी क्रोधित झालो आहे, आणि त्याची शिक्षा म्हणून मी तुमच्या गावावर सतत १२ वर्ष पाउस पडू देणार नाही... अन्न पाण्या साठी रोज पायपीट करावी लागली म्हणजे तुमच्या ऐदी पणावर काही तरी परिणाम होईल आणि तुम्ही सुधाराल." ही शापवाणी ऐकून गावातले लोक भयभीत झाले पण आता उपाय नव्हता... लोकांनी अन्न पाण्या साठी रोज जी पायपीट सुरू झाली... बघता बघता दोन तीन वर्षे निघून गेली... सगळे लोक कष्टाने जिवन कंठत होते... लोकांनी इंद्र देवाला पुन्हा साकड घातलं... इंद्र देव प्रकट झाले... क्रमशः

सुख दुःखाचे तरंग माणसा-माणसाचे

वसंत कुलकर्णी, छ.संभाजीनगर, मो. 96730 67194

◆ तरुण व जेडसाठी थोडं....

स्वामी विवेकानंद हे परदेशात भाषण देणारे व संस्कृतीवर बोलणारे पहिले भारतीय विचारवंत व संत होय. त्यांनी तरुणांना खूप चांगला संदेश दिला होता... तुमच्या प्रतिभेचा वापर सर्व क्षेत्रात करा. तुम्हाला नेहमी नवनवीन शिकण्याची भूक असावी. जीवनात अपयशाला न घाबरता धाडसी व्हा... वेगळी पावले उचला... प्रामाणिकपणा, समतेवर लक्ष, चिकाटी, सकारात्मकता दाखवा त्यामुळे बंद दरवाजेही सडक उघडतील! पढत ना, इतकं हे सोप आहे. खर यश, विजयाला वेळ लागतो जस शॉर्टकट बरे वाटतील पण नंतर...?? तंत्र ए.आय. सर्वासाठी कामे सोपे करेल, परंतु तो कथिच निर्णय क्षमता, माणसातील सहानुभूती आणि नैतिक विचारासुरणीची जागा घेऊ शकत नाही, हे सर्वांनी लक्षात ठेवले पाहिजे! तरुण मुलामुलींना हा धडा आहे.

मित्रांनो, आता तरुण तुक पहा...जे आज 80/90 मधेफिट आहे. जसे 98 व्या वर्षी गोलाफेक, धावणे जिकतात. विशाखापट्टणमचे श्रीरामल्लू शंभरीत अथेलेटिक वळ मास्टर होतात... म्हणून जेड सुद्धा तरुण तुक राहून, बदल स्विकारून, वाद न घालता, सर्वांचे ऐकून योगदान करू शकतात... तर आज एवढे पुरे. गुड डे,स्टे फिट... तुमचा दिवस आनंदी जावो हिच गुरू चरणी प्रार्थना. ###

साहित्यिक मित्रांनो, आता लिहा विनधास्त कारण आता तुमच्या साहित्याला प्रकाशित करण्यासाठी आले आहे एक भव्य व्यासपीठ

ज्योतिर्मय

साहित्याचे विद्यापीठ

"ज्योतिर्मय" साहित्याचे विद्यापीठ. साहित्यावरील प्रत्येक घटना, कथा, कविता, लेख, परीक्षण, पुरस्कार, संमेलन प्रत्येकाची नोंद आम्ही घेणार, मग विचार कसला करता! हो जाओ शुरु.... या व्यासपीठावर तुमचे सर्वांचे स्वागत आहे. - संजय व्यापारी, संपादक 7743918559 ज्योतिर्मय-साहित्याचे विद्यापीठ

ऑनलाईन औषधोपचार

आता सर्वांही दाते आहे ऑनलाईन मा आजारवाणात पण परसल्या औषधोपचार घ्या. कुठेही जाण्याची गरज नाही. वेळ व पैसा वाचवा 100 % कार्याची इतक, पुढोरी, पावरीक कळवा, क्यथा गोष्टी कोणासाठी सांगण्यास काज वाढे अशा वेळेस फक्त फोन्वर सूची तुमचा आजार सांगू शकता व त्यावर आधुनिक पद्धतीने हमाखाय उपाय केता जाईल. पोस्टाने औषध पाठविल्या जातील, प्रसिद्ध आयुर्वेदाचार्य डॉ. संजय ए.प. 37 वर्षांचा अनुभव, 200 पेक्षा अधिक पुरस्कार प्राप्त, 2 आर्याभेदा अधिक विविध औषध समग्रस्वस्व रण्णार वसुधी उपचार, आतारपर्यंत ५ ऑनररी डॉक्टरेटच्या पदव्या देऊन विविध संस्थानी त्यांना सम्मानित केलेने आहे. त्यांच्या या कार्याची नोंद लंडन बूक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्ड, अयोगिक बूक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्ड, एथिन बूक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्ड, हुब-हु-हुन एथिया रेकॉर्ड्स मध्ये विक्रमी नोंद झालेली आहे. सेक्स विषयक कोणासाठी प्रॉब्लिम असेी फक्त एकदा फोन करा व मार्गदर्शन घ्या. व तसेच प्रश्न सोडवा.

Dr Shaikh A H - 98606 99906

ती आहे म्हणून आपण आहोत (कामवाल्या स्त्रियांच्या अदृश्य जगाचा वेध)

ज्योतिर्मय साहित्य
आज मनाच्या कुठल्यातरी कोपऱ्यातून भावनांचा एक हळवा तरंग उमटला

घराची बेल हलकेच वाजते आणि तिचं पाऊल घरात पडतं वर्षानुवर्ष नजरेसमोर असणारी, पण मनाच्या जाणिवांच्या पलीकडेच राहिलेली ती 'कामवाल्या बाई' अर्थात, आमची 'मावशी' हल्ली जिचं अस्तित्व आपण 'मेड' या एका कोरड्या शब्दात बंदिस्त केलं आहे

पण आज तीच मावशी मला अचानक एका वेगळ्याच अर्थाने, अधिक जवळून जाणवली. रोजचं तेच तिचं येणं, काम करणं आणि निघून जाणं पण आज तिच्या पावलांमध्ये मला तिचा संघर्ष दिसला तिच्या हातांच्या हालचालीत तिच्या आयुष्याची धडपड जाणवत. आणि तिच्या शांत चेहऱ्यामगे दडलेली न बोललेली कहाणी माझ्या संवेदनशील मनाला स्पशून गेली.....

आज मला प्रकर्षानं जाणवलं की आपल्या घरातल्या प्रत्येक स्वच्छ कोपऱ्यात तिच्या श्रमांचा सुगंध असत. प्रत्येक नीटनेटक्या वस्तूमागे तिची जिद्द उभी असतेवेळेवर पूर्ण होणाऱ्या कामांमध्ये तिचं अस्तित्व विणलेलं असतं तिचं नाव कधीच पुढे येत नाही, पण तिचा हात मात्र प्रत्येक ठिकाणी असतो आजच्या धकाधकीच्या आयुष्यात नोकरी करणाऱ्या स्त्रिया असोत किंवा घर सांभाळणाऱ्या गृहिणी

बहुतेक प्रत्येक घरात एक 'ती' असतेच न बोलता सगळं सांभाळणारी, न दिसता घराला

आकार देणारी, आणि स्वतःच्या आयुष्याच्या ओझ्यातही आपल्या आयुष्याला हलकं करणारी एक निस्वार्थ सावली आज तिच्याकडे पाहताना

पहिल्यांदाच मनाने तिच्यासमोर नतमस्तक व्हावंसं वाटलं!..... खरं सांगू का? शरीरात धावणाऱ्या रक्तवाहिन्या जसा जीवनाचा प्रवाह जिवंत ठेवतात, तशीच माझ्या विस्कटलेल्या आयुष्याची घडी सावरणारी एक अभेद्य शक्ती म्हणजे माझ्या घरची ही 'कामवाली मावशी'. मी महापारंपर्यामध्ये उपकार्यकारी अभियंता म्हणून जेव्हा हाय-व्होल्टेज लाईन्स आणि तांत्रिक गुंतागुंती हाताळते, तेव्हा मनाच्या एका कोपऱ्यात घराच्या अति काळजी मुळे म्हणा एक अनामिक प्रकारची धाकधूक सतत मनामध्ये असते... वेळेचे व्यवस्थापन करत घर आणि नोकरी सांभाळणं... आणि सतत घड्याळाच्या काट्यावर पळणं.

मी जरी विद्युत क्षेत्रात, खऱ्या अर्थाने 'तारांच्या' जगात काम करत असले तरी दैनंदिन आयुष्याच्या घर, मुल आणि ऑफिस या तारेवरच्या कसरतीत समतोल राखताना, या स्त्रियांचा मिळणारा निःशब्द, निस्वार्थ आणि जिवाड्याचा आधारच मला खऱ्या अर्थाने सावरून ठेवतो.. तिचं ते साध्या सुरतीला आश्वासक बोलणं "ताई, तुम्ही टेन्शन घेऊ नका मी आहे ना!" हे केवळ चार शब्द नसून, माझ्यासाठी ते हत्तीचं बळ आहेत. तिच्या या एका शब्दाच्या विश्वासावर मी निर्धास्तपणे घराची चौकट ओलांडून कर्तव्याच्या वाटेवर चालू शकते. ती केवळ एक मदतनीस नाही, तर माझ्या

ती आहे म्हणून...

संसारका अविभाज्य भाग आहे. माझ्या यशाच्या प्रत्येक शिखरामागे तिचं पडद्यामागचं समर्पण आणि अहोरात्र कष्ट दडलेले असतात. तिच्यामुळेच मी घराबाहेर पडताना केवळ एक *अभियंता* नसते, तर एक "निर्धास्त आई" आणि एक *यशस्वी अधिकारी* म्हणून स्वतःला सिद्ध करू शकते. ती आहे म्हणूनच माझं घर "घर" राहतं आणि माझं ऑफिस खऱ्या अर्थाने करियर बनतं आणि माझ्या कर्तृत्वाच्या आकाशात मी मुक्तपणे विहूरू शकते, कारण जमिनीवरच्या माझ्या घरट्याची काळजी वाहायला तिचा मायेचा हात सदैव पाठीशी असतो. ती फक्त काम करत नाही, तर माझ्या धावपळीच्या आयुष्यात विश्वासाची फुंकर घालून मला पुन्हा उभं राहण्याची प्रेरणा देते. आपल्या आयुष्याला आधार देणाऱ्या त्या स्त्रीच्या आयुष्यात

किती वेदना असतात? त्या जेव्हा थोडं मन मोकळं करताततेव्हा समजतं प्रत्येक हसऱ्या चेहऱ्यामागे एक जखमी मन लपलेलं आहे... बहुतेक महिलांच्या आयुष्यात एकच कहाणी व्यसनाधीन नवरा मारहाण अपमान आणि तरीही जगण्याची धडपड. कधी अंगावर काळे निळे व्रण तर कधी डोळ्यांत अश्रूतरीही दुसऱ्या दिवशी ती वेळेवर कामावर हजर! कधी कधी ती म्हणते "ताई जगावंसं वाटत नाही हो असं वाटतं जीवाचं काहीतरी करून घ्यावं... पण मी गेले तर माझी लेकरं उघडे पडतील म्हणून लेकरांच्या तोंडाकडं बघून लेकरांसाठी जगावं लागतं... हे तिचे शब्द ऐकताना हृदय अक्षरशः तुटतं.. सकाळी आठला घराबाहेर पडणारी ती आठ ते दहा घरची

भांडी, धुणी करत करत संध्याकाळी पाचपर्यंत स्वतःला झिजवत असतेपण इतक्यावरच थांबत नाही, घरी जाऊन परत स्वतःच्या घरची कामं आणि वरतून नवऱ्याची मारहाणसहन करत करत... ती बऱ्याच वेळा रडून रडून उपाशीपोटी झोपलेली असते... पुन्हा सकाळी लवकर उठून ती आपल्या संसारासाठी राबताना दिसते... कुटून येते तिच्यात ही ताकद? कुटून येतो तिच्यामध्ये हा सहनशीलतेचा महासागर? तिच्या ह्या व्यथा ऐकल्या की असं वाटतं...

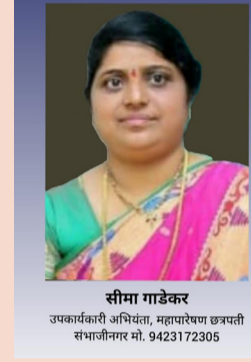
ती स्वतःसाठी कधीच नाही जगत तर ती जगते फक्त आपल्या लेकरांसाठी..... आपले दुःख सांगताना पदराने डोळे पुसणारी ती जेव्हा म्हणते ना... "ताई, आधीच नवरा नशिवाला असा मिळाला आहे... आणि त्यात जर मी काम नाही केलं तर माझी लेकरं उपाशी राहतील" तिच्या या एका वाक्यात तिचं पूर्ण आयुष्य सामावलेलं असतं... त्यांच्या बाबतीतली माझ्या अनुभवातली एक घटना आजही मन हेलालून टाकते ज्या नवऱ्याने रोज दारू पिऊन तिला मारलं, अपमान केला त्याच नवऱ्याचा जेव्हा अपघात झालामांडीच हाड मोडलं.. पायात रॉड टाकावा लागला... तेव्हा तीच त्याची अर्धांगिणी कामावरून एक

महिन्याची सुट्टी घेऊन त्याच्या पाठीशी खंबीर उभी राहिली... दवाखान्यात दिवस-रात्र सेवा करणारी त्याची ती पत्नीच सर्व मारहाण अपमान विसरून प्रसंगी बचत गटाचे कर्ज घेऊन नवरा लवकर बरा व्हावा म्हणून त्याचं लेकरासारखं सर्व सेवा सुशुषा करणारी त्याची अर्धांगिणी असते... तेव्हा मनात एकच विचार येतो ... खरंच

"स्त्री ही क्षणाची पत्नी आणि अनंतकाळची माता असते" या कष्ट करणाऱ्या संसारासाठी राबणाऱ्या समस्त स्त्रियांच्या नवऱ्याला मला मनापासून एक प्रश्न विचारावासा वाटतो

खरंच तुम्हाला तुमच्या बायकोचे कष्ट दिसत नाहीत का? तिचं न थांबता राबणं, न बोलता सहन करणं तुमच्यासाठी, तुमच्या लेकरांसाठी ती स्वतःला झिजवत असते आणि तरीही तिच्या त्यागाची किंमत इतकी कमी का? तिला काही मोठं नको असतं ना सोनं, ना दागिने, ना

दिखावातिला हवे असतात फक्त चार प्रेमाचे शब्द थोडी आपुलकी आणि थोडासा मान जीवन साधं असलं तरी चालतं चटणी-भाकरी का असेना, पण तो घास समाधानाचा असावाघरात शांतता असावीव्यसनाच्या आहारी गेलेल्या माझ्या भावांनो माझी तुम्हाला कळकळीची विनंती आहे की स्वतःचं आयुष्य अधारात ढकलू नका.... जीवन जगायच्या आधी

सीमा गाडेकर
उपकार्यकारी अभियंता, महापारंपर्या छत्रपती संभाजीनगर पो. 9423172305

चिंधवलीच्या पल्लवी निकम यांनी भव्यदिव्य रांगोळीतून केला नवा विक्रम

ज्योतिर्मय साहित्य
सातारा : शैक्षणिक वाटचालीचा आलेख उंचावत आपली यशस्वी ओळख निर्माण करताना तरुणाईने आपल्या रुढी, परंपरा आणि संस्कृतीचा सन्मान ही केला पाहिजे या उदात्त हेतूने गुढीपाडवा मराठी माणसांचा उत्सव म्हणून चिंधवली ता. वाई ग्रामदैवत श्री नवलाई देवी मंदिरात कु. पल्लवी सिमा प्रभाकर निकम यांनी सलग तेरा तास परिश्रम घेऊन आकर्षक महारांगोळी रेखाटून याअगोदर आठ ते दहा तासांचा रांगोळी विक्रम मोडीत काढून यावर्षी नवा विक्रम करीत मराठी नववर्षाचे दिमाखात स्वागत केले. सण शिवरायांच्या महाराष्ट्राचा, सण मराठी मनाचा, सण मराठमोळ्या संस्कृतीचा, सण प्रखर हिंदुत्वाचा, सण नव्या वर्षाचा, सण नव्या हिंदू वर्षाचा. गुढीपाडवा हा मराठी सण सर्वदूर साजरा केला जातो.. प्रत्येक घरोघरी नव्या संकल्पनेची, नव्या आशेची आणि आपल्या रुढी परंपरेची, विश्वासाची गुढी उभारली जाते.

कलेची जादू हातामध्ये असणाऱ्या कु. पल्लवी निकम यांच्या दूरदृष्टी संकल्पनेतून साकारलेल्या रांगोळीस वैशाली पवार यांनी सहकार्य केले. या नेत्रदिपक रांगोळी बद्दल पैलवान श्री जयवंत (आबा) पवार यांनी पल्लवी यांचे शाल श्रीफळ देऊन सन्मान केला. चिंधवली ग्रामस्थांनी आकर्षक रांगोळी पाहून पल्लवी यांचे कौतुक केले. या रांगोळीचे आयोजन दरवर्षीप्रमाणे डॉ एपीजे अब्दुल कलाम इंटरनॅशनल फाउंडेशनचे वाई तालुका समन्वयक दिपक पवार यांनी केले होते.

हिंदू तरुणींनी फसवणूकीपासून सावध व्हावे - महेश पवळे

ज्योतिर्मय साहित्य
पुणे - प्रेमाचे नाटक करून तरुणींना लग्नाचे आमिष दाखवत लव्ह जिहाद मध्ये अडकविले जात असल्याने त्यापासून सावध होण्याचे आवाहन राजे शिवराय प्रतिष्ठानचे संस्थापक महेश पवळे यांनी केले. कर्वेनगर येथील नटराज व गिरिजा शंकर वस्ती मधील नागरिकांसाठी स्वस्तिश्री सोसायटी द्वारा आयोजित सोसायटीच्या मैदानावर विराट हिंदू संमेलन आयोजित केले होते त्यावेळी महेश पवळे प्रमुख वक्ते म्हणून बोलत होते. ते पुढे म्हणाले की, "हा एक सापळा असतो त्यात युवतींनी अडकता कामा नये त्यासाठी युवतींनी स्वसंरक्षणाचे धडे घेतले पाहिजे. सकल हिंदू समाज सशक्त व सामर्थ्यवान बनविण्यासाठी सर्वांनी प्रयत्नशील रहावे. हिंदू परंपरा, संस्कृती आणि मूल्यांचे संरक्षण, संवर्धन करण्यासाठी सर्वांनी एकत्रितपणे राहून कार्य करावे. असे आवाहनही त्यांनी यावेळी केले. यावेळी सुप्रसिद्ध लेखिका व इतिहासकार सायली गोडबोले-जोशी यांनी पंच परिवर्तन संदर्भात मनोगत व्यक्त केले. यावेळी पुणे स्पोर्ट्स अँड कॅडमीच्या

विद्यार्थ्यांनी मल्लखांब व योगासनाचे बहारदार प्रात्यक्षिके यावेळी करून दाखविली. कुटुंब प्रबोधन या विषयाला अनुसरून सादर करण्यात आलेल्या भारूड आणि पथनाट्याला उपस्थितांनी दाद दिली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचलन सुवर्णा बोडस यांनी केले. सोसायटीचे अध्यक्ष अँड धनंजय खुर्जेकर यांनी प्रमुख

पाहुण्याचा सत्कार केला. किरण कुलकर्णी यांनी आभार मानले. पुष्कराज सप्रे ह्यांनी गायिलेल्या वंदेमातरम ने कार्यक्रमाची सांगता झाली. ह्या विराट हिंदू संमेलनास कर्वेनगर मधील गिरिजा शंकर, नटराज सोसायटी मधील नागरिक, महिला मोठ्या संख्येने उपस्थित होत्या.

"गौरव तीच्या कर्तृत्वाचा" कार्यक्रम उत्साहात संपन्न

ज्योतिर्मय साहित्य
पुणे - महिला दिनाचे औचित्य साधून डॉ. दुधभाते नेत्रालय व आदित्य फाउंडेशन यांच्या तर्फे "गौरव तीच्या कर्तृत्वाचा" या विशेष कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. समाजाच्या प्रगतीसाठी मोलाचे योगदान देणाऱ्या कर्तृत्ववान महिलांचा या अंतर्गत कार्यक्रमात सन्मान करण्यात आला. यावेळी सौ. राधिका जहागिरदार, डॉ. अपर्णा देशमुख आणि सौ. अनिता देवकर यांना "क्रांतियुती सावित्रीबाई फुले पुरस्कार" देऊन गौरविण्यात आले. त्यांच्या कार्याची दखल घेऊन त्यांची या सन्मानासाठी निवड करण्यात आली. विशेष म्हणजे

त्यांच्या कार्याची रील पडद्यावर दाखविण्यात आली. सर्व उपस्थितांनी त्यांचे कौतुक केले. या कार्यक्रमास डॉ. दुधभाते नेत्रालयाचे डॉ. अनिल दुधभाते उपस्थित होते. सेवानिवृत्त पोलिस सहायक आयुक्त पुणे मा.

रुक्मिणीताई गलांडे यांनी अध्यक्षस्थान भूषवले. महानगरपालिका नगरसेविका ज्योतीताई गोसावी, धनश्रीताई कोल्हे, विखे मेडिकल कॉलेजचे डायरेक्टर राम पडळकर, दत्ताभाऊ कोल्हे, आसावरी चव्हाण, साहित्यिक गिरीश वसेकर, सौ रचना वसेकर, डॉ स्नेहल मानपुत्र, सौ शीतल हिरळकर, सौ गौरी अमोल निमकर, कोमल भोसले, अनुयायि क्षीरसागर यांच्यासह डॉ. दुधभाते नेत्रालयाचा संपूर्ण स्टाफ मोठ्या संख्येने उपस्थित होता. या कार्यक्रमाद्वारे महिलांच्या कर्तृत्वाचा गौरव करत समाजात प्रेरणादायी संदेश देण्यात आला.

प्राध्यापिका श्वेता परमानंद चावलाचे सुयश

ज्योतिर्मय साहित्य
प्रा.श्वेता परमानंद चावला यांनी गेट-२०२६ (लाइफ सायन्सेस) परीक्षा यशस्वीरीत्या उत्तीर्ण करून अखिल भारतीय क्रमांक (गेट) ३१५७ प्राप्त केला आहे. प्रा.श्वेता परमानंद चावला या कामटी येथील सेठ केसरिमल पोरवाल महाविद्यालयाच्या विद्यार्थिनी आहेत. ही उल्लेखनीय कामगिरी त्यांच्या शैक्षणिक गुणवत्ता, मेहनत व विश्वासातील सखोल ज्ञानाचे द्योतक आहे. त्यांच्या यशामुळे महाविद्यालयाचा गौरव वाढला असून त्यांचे यश विद्यार्थ्यांसाठी प्रेरणादायी ठरले आहे. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. आर. दाहात, व्यवस्थापन, सूक्ष्मजीवशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. आलोक राय, श्री प्रा सुरज कोम्बे, डॉ. नेहा देशगुडवार, इतर प्राध्यापकवर्ग तसेच त्यांच्या पालकांनी त्यांचे मनःपूर्वक अभिनंदन करून पुढील वाटचालीसाठी शुभेच्छा दिल्या आहेत.

